

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА МУЗИЧНОГО ТА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНСТРУМЕНТАЛЬНЕ ВИКОНАВСТВО

(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 014 Середня освіта (014.13 Музичне мистецтво)
(код і назва спеціальності)

освітня програма Середня освіта: музичне мистецтво

тип дисципліни вибіркова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою МУЗИЧНОГО ТА
ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВ

протокол № 5 від 16.12.2019р.

Завідувач кафедри Ж.Є. Сироткіна

(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова Ради з якості вищої освіти педагогічного факультету

(підпис, ініціали, прізвище)

Ю.І.Сич

Розробники програми:

Затинченко Олександр Миколайович –

доцент кафедри музичного та образотворчого мистецтва ІДГУ

Рецензенти програми:

Бойчев Іван Іванович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музичного та образотворчого мистецтва ІДГУ

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів: 4	<i>Лекції:</i>	
	-	-
Загальна кількість годин: 120	<i>Практичні заняття:</i>	
	-	-
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 2-4	<i>Лабораторні заняття:</i>	
	-	-
Семестр: 3-8	<i>Семінарські заняття:</i>	
	-	-
Тижневе навантаження (год.): - аудиторне: 3 - самостійна робота: 5	<i>Консультації:</i>	
	-	-
Форма підсумкового контролю: залік	<i>Індивідуальні заняття:</i>	
	12	4
Мова навчання: українська	<i>Самостійна робота:</i>	
	108	116

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни: «Інструментальне виконавство» – організація та зміст музично інструментальної діяльності майбутнього спеціаліста школи. Формування професійних вмінь і навичок запоруки виконавської компетентності та музично-педагогічної майстерності вчителя.

Метою вивчення дисципліни є: підготувати майбутнього вчителя музики до позакласної роботи у загальноосвітній школі, навчити методиці організації Інструментального виконавства.

Передумови для вивчення дисципліни: набуття компетенцій з дисциплін основний музичний інструмент, додатковий музичний інструмент, теорія музики та сольфеджіо, практикум шкільного репертуару.

Міждисциплінарні зв'язки: «Гармонія», «Аналіз музичних творів», «Історія музики», «Практичний курс гармонізації пісень шкільного репертуару».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

1. Знання:

- індивідуальні психофізіологічні критерії щодо творчої діяльності – транспонування та підбору музично-пісенного матеріалу на слух та його гармонізації;
- читання нотного тексту з аркуша, ознайомлення з методикою ескізного проходження музичних творів.

2. Уміння:

- вільно володіти музичним інструментом;
- читання з аркуша та транспонувати;
- добирати та гармонізувати музичний матеріал на слух;
- бути готовим вести заняття по баяну/акордеону в студіях, гуртках.

3. Комунікація:

- формувати комунікаційну стратегію з дотриманням етичних норм зі всіма учасниками освітнього процесу;
- організувати співпрацю учнів і вихованців та ефективно працювати в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях);

- розуміти значення культури як форми людського існування, цінувати різноманіття та полікультурність світу і керуватися у свої діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва;
- виявляти психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації, психологічні особливості становлення характеру учнів, розвитку їх здібностей з метою діагностики, прогнозування ефективності та корекції педагогічного процесу.

4. Автономність та відповідальність

- вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції;
- аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів;
- створювати рівноправне і справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічного контексту.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)						Кількість годин (заочна форма навчання)							
		Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1	Тема 1. Твір великої форми епохи класицизму. Твір великої форми сучасного композитора, твір великої форми композитора романтика	2	-	-	-	-	2	18	2	-	-	-	-	-	18
2	Тема 2. Два твори з розділу. Слухання музики в школі та виконання з анотацією	2	-	-	-	-	2	18	2	1	-	-	-	1	18
3	Тема 3. Акомпанемент шкільної пісні, підібраний по літерним позначенням, музична бесіда із тематичних фрагментів	2	-	-	-	-	2	18	2	1	-	-	-	1	18
4	Тема 4. Гама, арпеджіо, акорди за програмними вимогами в помірних темпах	2	-	-	-	-	2	18	2	1	-	-	-	1	20
5	Тема 5. Українські та шкільні пісні рухливого характеру, пісня підібрана на слух, два естрадних танцю	2	-	-	-	-	2	16	2	1	-	-	-	1	20
6	Тема 6. Читання з аркуша, транспонування, підбір по слуху шкільних пісень, акомпанемент шкільної	2	-	-	-	-	2	16	2	-	-	-	-	-	18

пісні														
Проміжний контроль	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	4
Разом:	12	-	-	-	-	12	108	12	4	-	-	-	4	116

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Твір великої форми епохи класицизму. Твір великої форми сучасного композитора, твір великої форми композитора романтика. Розбір творів великої форми епохи класицизму. Робота над аплікатурою. Робота над темпом, динамікою.

Тема 2. Два твори з розділу: «Слухання музики в школі та виконання з анотацією». Розбір та вивчення творів з програми «Мистецтво», призначених для слухання.

Тема 3. Акомпанемент шкільної пісні, підібраний по літерним позначенням, музична бесіда із тематичних фрагментів. Підбір акомпанементу до пісень шкільного репертуару по літерним позначенням.

Тема 4. Гама, арпеджіо, акорди за програмними вимогами в помірних темпах. Відпрацювання у повільному темпі гам, арпеджіо, акордів, гра у швидкому темпі.

Тема 5. Українські та шкільні пісні рухливого характеру, пісня підібрана на слух, два естрадних танці.

Тема 6. Читання з аркуша, транспонування, підбір по слуху шкільних пісень, акомпанемент шкільної пісні.

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	Форми звітності
1.	Підготовка до проміжного контролю	4 (4)	Підсумковий урок-концерт
2.	Індивідуальні завдання: Твір великої форми епохи класицизму	18 (18)	Гра на музичному інструменті
3.	Твір великої форми сучасного композитора	18 (20)	Гра на музичному інструменті
4.	Твір з розділу «Слухання музики в школі» (виконання з анотацією)	18 (20)	Гра на музичному інструменті
5.	Акомпанемент шкільної пісні, підбраної по цифро-літерним позначенням	18 (18)	Гра на музичному інструменті
6.	Гама, арпеджіо та акорди за програмними вимогами (в помірних темпах)	16 (18)	Гра на музичному інструменті
7.	Читання з аркуша, транспонування, підбір по слуху шкільних пісень та їх акомпанемент	16 (18)	Гра на музичному інструменті
	Разом	108 (116)	

Тематика індивідуальних завдань

Перелік рекомендованих творів для індивідуальних завдань

Орієнтовний репертуарний список основний інструмент – «баян-акордеон»

- Бесфамільков В. Воспоминание баяниста. – К.: Муз. Україна, 1989.
- Семенко А. Концертні твори українських композиторів для готово-виборного баяна. – Вип. 3. К.: Муз. Україна, 1990.
- Давыдов Н. Музыка народов СРСР для баяна. Вип. 4. - К.: Муз. Україна, 1990.
- Липс Ф. Концертный репертуар баяниста. Вип. 6. – М.: Музыка, 1985.
- Липс Ф. Антология литературы для баяна. Ч. I. – М.: Музыка, 1984.
- Липс Ф. Концертные пьесы для баяна. Вип.38. – М.: Сов. композитор, 1982.
- Бесфамільков В. Альбом баяниста. – К.: Муз. Україна, 1978.
- Липс Ф. Концертный репертуар баяниста. Вип. 9. – М.: Музыка, 1990.
- Липс Ф. Сонаты для готово-выборного баяна. – М.: Сов. композитор, 1980.
- Липс Ф. Антология литературы для баяна. Ч. II. – М.: Музыка, 1985.

11. Липс Ф. Антологія літератури для баяна. Ч. III. – М.: Музыка, 1986.
12. Липс Ф. Антологія літератури для баяна. Ч. IV. – М.: Музыка, 1987.
13. Липс Ф. Антологія літератури для баяна. Ч. V. – М.: Музыка, 1988.
14. Липс Ф. Антологія літератури для баяна. Ч. VI. – М.: Музыка, 1989.
15. Липс Ф. Антологія літератури для баяна. Ч. VII. – М.: Музыка, 1990.
16. Липс Ф. Антологія літератури для баяна. Ч. VIII. – М.: Музыка, 1991.
17. Комиссаров Н. Баян в музикальному училище. Вып. 19. - М.: Сов. композитор, 1988.
18. Бенъяминов Б. Полифонические пьесы для баяна. – Л.: Муз. издат., 1961.
19. Бенъяминов Б. Полифонические пьесы для баяна. Вып. I. – Л.: Музыка, 1967.
20. Комиссаров Н. Баян в музикальному училище. Вып. 21. - М.: Сов. композитор, 1990.
21. Накапкин В. Педагогический репертуар баяниста. Вып. 7. – М.: Музыка, 1977.
22. Бушуев Ф. Репертуар баяниста. Вып. 34. - М.: Сов. композитор, 1973 .
23. Петелін М. Поліфонічні твори українських композиторів. – К.: Муз. Україна, 1979.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- 6.1. *Форми поточного контролю: індивідуальні заняття, індивідуальні завдання*
- 6.2. *Форми проміжного контролю: модульна контрольна робота*
- 6.3. *Форми підсумкового контролю залік*

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результаті внавчання є:

- індивідуальна бесіда, опитування,
- контрольне заняття-концерт,
- захист виконаного завдання та ін;
- аналіз музичних творів
- модульна контрольна робота:

Модульна контрольна робота проводиться у формі контрольного заняття концерту, на якому студент демонструє сформованість навичок гри на музичному інструменті.

Приклад модульної контрольної роботи:

1. Гра етюд.
2. Гра поліфонії.
3. Гра п'єси.

Твори, призначені для виконання, в якості проміжного контролю:

- Віють вітри (обр. М.Лисенка)
- В кінці греблі шумлять верби (обр.Бойченка)
- Їхав козак на війноньку (обр.Л.Ревуцького)
- Лугом іду, коня веду (обр.М.Лисенка)
- Місяць на небі (обр. Ф.Надененка)
- Ой на гору козак воду носить (обр. М.Лисенка)
- Чуєш брату мій (обр. Л.Ревуцького)
- Спать мені не хочеться (обр.О.Чишка)
- Ой джигуне, джигуне (обр.М.Лисенка)
- Ой не світи місяченьку (обр.Л.Кауфмана)
- Там де Ятрань круто в'ється (обр.Г.Майбороди)
- Ой співаночки мої (обр.С.Людкевича)
- Ой піду я попід лугом (обр.Я.Степоваго)
- Ходить гарбуз по городу (обр.Н.Старобогатського)
- Стоїть гора високая (обр. Н.Старобогатського)
- Ой літає соколенько (обр.Г.Верьовки)
- Подояночка (обр.Л.Ревуцького)
- Взяв би я бандуру (обр.В.Косенка)

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

- 8.1. *Шкала та схема формування підсумкової оцінки*

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Твір великої форми епохи класицизму	5
Твір великої форми сучасного композитора	5
Твір з розділу «Слухання музики в школі» (виконання з анотацією)	5
Акомпанемент шкільної пісні, підібраної по цифро-літерним позначенням	5
Гами, арпеджіо та акорди за програмними вимогами (в помірних темпах)	5
Читання з аркуша, транспонування, підбір по слуху шкільних пісень та їх акомпанемент	5

Критеріями оцінювання творів великих форм є: вміння безпомилково виконувати твори шкільного репертуару. Акомпанування пісень шкільного репертуару є: вміння безпомилково підбирати правильні функції (акорди) відповідно до тональності. Підбирання на слух оцінюється за вірним добором функцій ладу. Правильний вибір фактури акомпанементу при грі. При транспонуванні враховуються правильність транспонованої мелодії, вірне відтворення інтервалів, акордів. Показником високо рівня сформованості незнайомих творів з аркуша є безпомилкове виконання пісень різної складності. Читання з аркуша, підбір на слух є: спрощення фактури акомпанементу, або ускладнення. Імпровізація на задану тему, змінюючи ритмічну основу, фактуру. Закріплення виконавських навичок, знання особливостей звуковибудування в різних творах.

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Гра етюду	10
Гра поліфонії	10
Гра п'єси	10
Усього	30 балів

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Музичні інструменти (баян, акордеон, гітара, сопілка та ін.), технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор), веб- сервіс Google Classroom

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела

1. Асаф'єв Б. «Музыкальная форма как процесс», часть 2 «Интонация», Музыка 1971.
2. Алексеев І. «Методика преподавания игры на баяне», М.Музгиз.1960.
3. Браудо І. «Артикуляція», Л. 1973.
4. Давидов М. «Теоретичні основи формування виконавської майстерності баяністів» К. 1983.
5. Гарбузов М. «Зонная природа динамического слуха», М.Музгиз, 1955.
6. Івко В «Техніка інструментального інтонування», К. 1998, матеріали 2 Всеукраїнської науково-практичної конференції.
7. Имханицкий М. «У истоков русской народной оркестровой культуры» М., Музыка, 1987.
8. Черепанин М./Булда М. «Естрадный лимпакордеона»: Монографія.—Ивано-Франківськ: Видавництво «Лілея-НВ», 2008г.

10.2. Допоміжні джерела

1. Имханицкий М. «У истоков русской народной оркестровой культуры».

2. Бендерский Л. «Киевская школа воспитания исполнителя на народных инструментах».
3. Евдокимов В. «Одесская академическая школа народноинструментального искусства в Украине».
4. Иванов П. «Оркестр українських народних інструментів» К. 1981.
5. Комаренко В. «Український оркестр народних інструментів.» К. 1960.

10.3. Інтернет-ресурси

1. <http://libr.dp.ua/>
2. <http://www.vsluh.ru/news/culture/310207>
3. <http://www.muz-lit.info/>
4. <http://www.tabik.ru/?p=3885>